

Rady pre rodičov, ktorí si kladú otázku: Ako priviesť dieťa k učeniu?

- 👉 **Pri motivácii dieťaťa k učeniu v týchto dňoch pozitívne funguje často „rutina“, zavedené návyky**, to pomôže dieťaťu prekonať jeho momentálnu nechuť.
- 👉 **Motivácia k učeniu sa u dieťaťa buduje dlhodobo.** Pokiaľ sa dieťa stretáva s prístupom, že keď sa mu nechce alebo je to pre neho ľažké, nemusí to robiť, alebo si „presadí svoje“, darí sa mu /napr. i vďaka nedôslednosti rodičov/ unikať rôznymi spôsobmi od riešenia problémov, plnenia si povinností. A dostáva tak spätnú väzbu „že mu to nejako prejde“, že je možné uniknúť a pod. Pokiaľ takúto spätnú väzbu dostáva opakovane, postoj dieťaťa sa mení ľažko /žiadna „zázračná rada“, ktorú veľakrát rodičia očakávajú, či „čarovný prútik“ totiž neexistuje/. Ale nikdy nie je neskoro, a stojí za to začať motiváciu budovať.
- 👉 Dôležité je klásť na dieťa primerané požiadavky, dôležitá je **pravidelnosť, systematicosť, reflektovanie záujmov a postojar dieťaťa, zážitok úspechu**. **Problém treba analyzovať** /zhoršujúci sa záujem, pokles motivácie/ **s aktívnou spoluprácou dieťaťa** /„Čo navrhujete, čo si myslíš, že by pomohlo?“/.
- 👉 Najprv by sme sa mali pokúsiť **analyzovať**, **prečo dieťa neprejavuje dostatočnú motiváciu** k učeniu. Príčin môže byť veľa, napr. obavy z neúspechu, nevidí v učení zmysel, pasívne trávenie času pri TV, malá ochota pracovať s vlastnou vôľou, prekonávaní prekážok, Váš prístup od prílišnej náročnosti po nezáujem: „*Mne je to jedno, je to jeho život...*“/.
- 👉 Do **mapovania príčin** samozrejme **zahrňte i dieťa** /aby dieťa vyjadriло svoj vzťah k učeniu, k predmetom, aby sa zamyslelo, prečo.../.

Ako situáciu ďalej riešiť?

👉 Vždy by sme mali dať **dieťaťu priestor pre vlastné návrhy** na zlepšenie situácie. **Navrhnite aj vlastné riešenie**, prípadne hľadajte spoločné **kompromisy**. Dohodnuté postupy je dobré **zapísat** /napr. vo forme spoločnej dohody/ a „mať ju na očiach“/. Uplatňovať dohodu potom treba dôsledne, a priebežne vyhodnocovať. Pre spätnú väzbu /v počiatočnej fáze pozitívnu, než sa podarí dieťa „naštartovať“/ je možné využívať jednoduché vizuálne symboly. Po určitom čase je treba dohodu vyhodnotiť.

- 👉 U nemotivovaných detí, detí staršieho školského veku, kedy sa cítite v „slepej uličke“, keďže môže mať dieťa k Vám dešpekt môžete využiť rady **odborníka**.
- 👉 Význam majú aj vôľové vlastnosti dieťaťa. Možno túžite po chvíli, kedy si Vaše dieťa „uvedomí“, že učiť sa je potrebné a že to má zmysel. Ale už ste možno zistili, že prinútiť dieťa k učeniu a udržať ho pri ňom určitý čas je náročné.

👉 Ďalej sa môžete **zamysliť nad tým, čo má pravdepodobne najväčší negatívny dopad** na vôle Vášho dieťaťa. Veľmi často je to konkrétny predmet, ktorý dieťa nebabí, nevidí v ňom zmysel. Úlohu má aj to, že ak dieťa trávi čas pasívne, prechod k aktívnej činnosti je pre neho problém /napr. nedonúti sa- možno aj napriek svojim predsavzatiám vypnúť obrazovku, mobil a ísť sa učiť/.

👉 Pokiaľ sú v blízkosti dieťaťa **rôzne podnety, nie je schopné sa im „brániť“**.

👉 Treba uplatňovať aj zásadu „**po práci zábava**“ a dieťa by malo presne vedieť, kedy nastane čas pre zábavu /pokiaľ je to obrazovka, treba presne vymedziť dobu/.

👉 Niekedy **býva prekážkou stále odkladanie činnosti na „potom“**, je dobré viest' dieťa k uvedomieniu, že sa odkladaním činnosti zbytočne vystavuje nepríjemným emóciám /ktoré možno i prežíva/.

👉 Dieťa si napr. sťažuje situáciu pripúšťaním negatívnych emócií, averziou k danej činnosti, čo ho môže niekedy až paralyzovať, preto **negatívne emócie si musí dieťa doslova zakázať** /rovnako ako keď si má čistiť zuby a nechce sa mu, jednoducho pokiaľ možno nad tým nepremýšla a urobí to, pretože je to treba/.

👉 Snažíme sa s dieťaťom pracovať na tom, aby nezaujímalo negatívny postoj nielen k učeniu, ale často aj k sebe samému /“som hlúpy, nedokážem to“/.

👉 K motivácii k učeniu prispieva pokiaľ sa **učenie prepája s pozitívnymi emóciami** /humor, výmena rolí- rodič je v pozícii nevzdeleného a dieťa sa ho pokúša niečo naučiť/, buduje atmosféru pozitívneho napäťa, očakávania, dôvery. Snažte sa byť pokojný /pokiaľ sa Vám spolu nedarí, radšej učenie prerusťte/.

👉 Pomáha vytvorenie **harmonogramu**, do jeho tvorby zapojte aj dieťa. Ide o plán činností a ich časový rozvrh, pri ktorom využívajte vizuálne symboly, schémy, aby bol harmonogram pre dieťa rýchlo prehľadný a možno aj zábavný. Spočiatku je vhodné začať s jednoduchším harmonogramom, neskôr nároky na dieťa zvyšovať. Do harmonogramu si dieťa môže zaznačiť čas na odpočinok, na „odmenu“ za dokončené naplánované činnosti. „Odmeny“ je vhodné stanoviť vopred /oblúbená činnosť, maličkosť a pod./. Harmonogram si dieťa umiestní napr. nad pracovný stôl a postupne si môže „odskrtávať“, čo už splnilo.

👉 Je dôležité si uvedomiť, že **pokiaľ činnosť dieťa robí dlhodobo opakovane, stále rovnakým spôsobom, v obdobnú dobu**, postupne prechádza v rutinu a stáva sa disciplinovanejším.

Držím Vám palce, aby sa Vám trpeživo, postupne darilo s dieťaťom pracovať na tom, aby si zaviedlo nový potrebný rituál- pravidelné učenie sa. Dôležitú rolu hrá Vaša dôslednosť.